

Rehtori Ilkka Niemelä, Aalto-yliopisto
Avajaispuhe 5.9.2023

Hei kaikille,

On hienoa nähdä teidät kaikki täällä paikan päällä lukuvuoden avajaisissa. Tervetuloa!

Aalto Day One on minulle jokasyksyinen kohokohta, koska se tuo meidät aaltolaiset jälleen yhteen. Erityisen lämpimät tervetulotoivotukset kaikille uusille opiskelijoille! Olemme iloisia saadessamme teidät joukkoomme uusiksi aaltolaisiksi.

Haluan toivottaa tervetulleeksi myös 200 riemualumniamme – teidät, jotka olette aloittaneet opintonne 50 vuotta sitten. On suuri ilo, että olette mukana juhlimassa uuden lukuvuoden alkua kanssamme.

Yksi yliopistomme erityisiä vahvuuksia on se, kuinka se tuo eritaustaisia ihmisiä yhteen. Day One on tästä mainio esimerkki. On hienoa ajatella, että aaltolaisia on kokoontunut yhteen tämän salin lisäksi myös livelähetyksen äärelle kisakatsomoihin eri puolilla kampusta. Odotan jo innolla tämänkaltaista yhteisöllisyyttä tulevana lukuvuonna.

Olen erityisen ylpeä siitä, miten yhteisömme kasvaa ja kukoistaa. Tänä kesänä julkaistulla maailmanlaajuisella yliopistojen QS World University Rankings -listalla Aalto oli parhaiten sijoittunut suomalainen yliopisto. Aiemmin tänä vuonna Kansallinen koulutuksen arviointikeskus arvioi toimintamme kaikilla osa-alueilla erinomaiseksi. Olemme Suomen ensimmäinen yliopisto, joka on saanut näin hienon arviointituloksen.

Hyvät ystävät, meillä menee hyvin. Joku voisi kysyä, mikä on Aallon salaisuus. Mistä Aalto saa innoituksensa?

Me Aallossa uskomme, että erilaiset katsantokannat ovat rikkaus. Tiedämme, että rajat ylittävällä yhteistyöllä pystymme paremmin ratkomaan maailman suurimpia haasteita. On tunnettu tosiasia, että kestävä kehitys vaatii maailmaa muuttavaa ajattelua: tarvitsemme tuoreita ideoita, jotka johtavat täysin uudenlaisiin elämisen ja tekemisen tapoihin.

Aallon inklusiivinen, matalan hierarkian kulttuuri ja sitoutuneisuus yhdenvertaisuuteen ovat edistäneet maailmanluokan innovaatioekosysteemin syntyä ympärillemme. Tämä ekosysteemi on herättänyt paljon kiinnostusta ja sijoitushalukkuutta. IQM, ICEYE ja RELEX, jotka kaikki ovat kansainvälisiä, Aallossa syntyneitä teknologiaa hyödyntäviä yrityksiä, keräsivät yhteensä lähes 750 miljoonaa euroa rahoitusta pelkästään viime vuoden aikana. Aalto ei siis ainoastaan kouluta opiskelijoita ja tarjoa tutkimusmahdollisuuksia, vaan mahdollistamme yhteiskunnan ja liike-elämän uudistumista.

Hyvät kuulijat,

Suomen kesällä nimitetty hallitus on ohjelmassaan hienosti todennut, että ”Suomen menestys ja tulevaisuuden kasvu perustuvat osaavien ja luovien ihmisten työhön, korkeatasoiseen tieteelliseen tutkimukseen sekä kaupallisiin innovaatioihin”.

Tähän tehtävään Aalto-yliopisto aikanaan perustettiin. Meille annettiin kansallinen erityistehtävä rakentaa Suomen ja suomalaisten hyvinvointia tutkimuksen ja opetuksen avulla ja samalla luoda ratkaisuja ihmiskunnan suuriin haasteisiin kaikkialla maailmassa.

Tarvitsemme parhaat voimat Suomesta ja maailmalta. Olemassaolomme perustuu monimuotoiseen ja monialaiseen kansainväliseen yhteisöön, joka tuo eri kielet, kulttuurit ja näkökulmat yhteen. Yhdessä olemme enemmän.

Olen erittäin iloinen, että hallitus on ohjelmassaan sitoutunut tavoitteeseen nostaa Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinnit neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Tämä kasvu-ura edellyttää kuitenkin valtavaa lisäystä TKI-osaajien eli maistereiden ja tohtoreiden koulutusmäärissä sekä ulkomaisten osaajien houkuttelussa. Osaajapulaan vastaaminen vaatii konkreettisia toimia välittömästi. Suomen yliopistojen rehtorineuvosto toi jo esiin huolensa siitä, että valtiovarainministeriön budjettiehdotuksessa ei riittävästi huomioida osaamistason nostoon tarvittavaa rahoitusta.

On myös tärkeää, että julkiset TKI-panostukset kohdennetaan kestäväan kehitykseen, erityisesti vihreään siirtymään. Tutkimuksella sekä taiteiden, suunnittelun ja muotoilun osaamisella on tärkeä rooli, kun etsitään innovatiivisia systeemisä ratkaisuja globaaleihin kestävyysaasteisiin. Olemme Aallossa näiden kestäväan siirtymän edellyttämien ratkaisujen edelläkävijöitä, ja haluamme vahvistaa tätä transformaatiota yhdessä kumppaneidemme kanssa. Tästä yksi esimerkki on perusteilla oleva Aalto-yliopiston vetyinnovaatiokeskus, joka vauhdittaa siirtymää kestäväan vetytalouteen.

Hyvät kuulijat,

Kestäväan kehityksen ratkaisujen löytämiseen tarvitsemme parhaat voimat Suomesta ja maailmalta. Korkealaatuinen tutkimus ja innovaatiot syntyvät monimuotoisen, monialaisen ja kansainvälisen yhteistyön tuloksena.

Yhdessä olemme vahvempia.

Hallituksen maahanmuuttopolitiikan linjaukset ovat ymmärrettävästi herättäneet suurta huolta yhteisössämme. Toteutuessaan kiristykset olisivat inhimillisesti järkyttävä asia – ja rapauttaisivat korkealaatuisen tutkimuksen ja opetuksen perustaa, jolle uudet innovaatiot, kestävä kasvu ja Suomen kilpailukyky rakentuvat. On tärkeää, että myös maahanmuuttopolitiikalla rakennamme kansainvälistä uskottavuuttamme vakaana ja luotettavana yhteiskuntana, joka panostaa koulutukseen ja tulevaisuuteen.

Siksi Aallon viesti Suomen hallitukselle on selvä: kaavaillut kiristykset maahanmuutto-, työ- ja oleskelulupa-asioihin vievät yhteiskuntaamme väärään suuntaan. Monimuotoisuus on valtava mahdollisuus ja voimavara.

Hyvät ystävät,

uuden hallituksen kaavailemat maahanmuuttopolitiikan muutokset ja niiden vaikutukset kansainväliseen yhteisöön ovat herättäneet valtavasti huolta aaltolaisten keskuudessa. Itsekin olen niistä hyvin huolissani.

Vakuutan, että Aalto tekee kaikkensa sen eteen, etteivät ehdotetut muutokset toteutuisi. Aalto tuo yhteen eri tieteenaloja, mutta myös eritaustaisia ihmisiä: meillä on opiskelijoita 117 eri maasta, ja melkein puolet tutkimus- ja opetushenkilöstöstämme tulee Suomen ulkopuolelta. Tämä on meille yksinomaan vahvuus.

Olemme yksi Euroopan kansainvälisimmistä yliopistoista, ja monimuotoisuus on olennainen osa identiteettiämme. Siksi olemme huolissamme julkisen keskustelun sävystä. Tuokaamme äänemme kuuluviin tässä keskustelussa ja näyttäkäämme, miten vahvasti uskomme ihmisten ja ajatusten yhteen tuomisen voimaan.

Tänään, kun eduskunnan istuntokausi alkaa ja parlamentaarinen keskustelu käynnistyy, yliopisto julkaisee kannanoton. Siinä kehotamme Suomen päättäjiä asettumaan kansainvälisen Suomen puolelle – sellaisen Suomen, joka vaalii monimuotoisuutta ja tunnustaa sen tuoman lisäarvon.

Te täällä salissa olijat näette kannanoton siirtyessä kohti vastaanottoa. Se esitetään myös livelähetyksen lopussa ja julkaistaan laajasti Aallon sosiaalisen median kanavissa. Kannustan teitä tykkäämään lausunnosta sosiaalisessa mediassa ja jakamaan sitä edelleen.

Yksi asia on varma: yhdessä olemme vahvempia.

Hyvät ystävät,

tällaiset ajat osoittavat sen, että meitä jokaista tarvitaan. Jokainen meistä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa maailmaan, mutta suuret muutokset vaativat yhteistyötä.

Tämä pitää paikkaansa yhteiskunnallisten kysymysten kohdalla – kuten niiden, joiden puolesta otamme tänään kantaa – sekä niiden globaalien haasteiden kohdalla, jotka ovat tuoneet meidät Aaltoon.

Aallon henkeen kuuluu rohkeus ryhtyä toimiin kaikkien hyvinvoinnin puolesta ja vankkumaton usko siihen, että yhdessä saavutamme enemmän. Uuden lukuvuoden alkaessa on hyvä muistaa, miten paljon voimme saada aikaan, kun toimimme yhdessä.